

Jaros, Tadeusz

Kraków wolny : 31 października 1918 r.

Przegląd Pruszkowski nr 2, 26

1998

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych oraz w kolekcji mazowieckich czasopism regionalnych mazowsze.hist.pl.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

KRAKÓW WOLNY

31 października 1918 r.

"W nocy z 30 na 31 października 1918 r. członkowie Tymczasowej Komendy Wojsk Polskich w Krakowie, legionści i młodzież pod dowództwem brygadiera Bolesława Roji rozpoczęli rozbrajanie i usuwanie z miasta 12-tysięcznego garnizonu austriackiego /.../.

Nazajutrz w koszarach artylerii przy ulicy Kawaleryjskiej udało się grupie żołnierzy pochodzenia polskiego bez jednego wystrzału internować Austriaków. Jeszcze tego ranka opanowano wszystkie koszary na Podgórzu, następnie w triumfalnym pochodzie przez miasto oddziały podążyły pod Ratusz. Tu, po 70 latach, znów uroczyste postawiono polską wartę.

Zaistniałe fakty i atmosfera ulic miasta ułatwiły pomyślne zakończenie rozmów, prowadzonych w czasie dwóch dni przez Polską Komisję Likwidacyjną^{1/} z przedstawicielami dowództwa austriackiego w sprawie przekazania władzy w mieście. O drugiej po południu, gdy najważniejsze obiekty przeszły już w polskie ręce, Austriacy zdecydowali się podpisać odpowiedni akt prawny. /.../

Rozpoczęła się akcja wyzwolania terytorium całej Galicji z obcych wojsk.

1/ Polska Komisja Likwidacyjna - utworzona 28.X.1918 r. w Krakowie - polska instytucja ustawodawczo - wykonawcza, mająca administrować Galicją i Śląskiem Cieszyńskim do czasu przyłączenia ich do państwa polskiego.